

IB DİPLOMA PROGRAMI İÇİN STRATEJİK ÖZET
VE EĞİTİM KILAVUZU

Dil A: Edebiyat Dersinin Anatomisi

İlk Değerlendirme — 2026

Dünyayı Okumak: IB Vizyonunda Edebiyatın Rolü

Araştıran-Sorgulayan

Metinlerdeki hayat görüşleriyle bağlantılı merakı giderme.

Açık Görüşlü

Başkalarının değerlerini, geleneklerini ve farklı bakış açılarını takdir etme.

Dil A: Edebiyat

İletişim Kuran

Diğer grupların bakış açılarını dinleme ve kendi fikrini güvenle ifade etme.

Düşünen

Bir metindeki deneyimin doğasını ve aktarılma şeklini anlamak için eleştirel düşünme.

Edebiyat dersi sadece metin analizi değil; kültürlerarası anlayışa sahip, duyarlı 'dünya vatandaşları' yetiştiren bir laboratuvarıdır.

Edebiyat Dersinin Temel Odak Noktaları

Bu ders, dilin düşünce biçimlerini nasıl devam ettirdiğini veya bunlara nasıl meydan okuduğunu sorgular.

Okurlar ve Yazarlar

Edebiyat üretimi ve yazar-okur yaratıcılığının incelenmesi. Edebiyatla dünya arasındaki etkileşimin keşfi.

Metin ve Anlam

Dilin estetik işlevi ve anlamı yapılandırma gücü. Farklı form, zaman ve yerlerdeki edebi metinlerin analizi.

Performans ve Dönüşüm

Edebi yaratımın performansa potansiyeli. Karakter seslerinin, dramatik yapının ve metinlerarası diyalogun incelenmesi.

Metin Sınıflandırma Spektrumu

Ortada yer alan 'sınırdaki kalmış' metinlerin edebi olup olmadığına karar verirken; yazarın açık bir estetik amacı olup olmadığına ve yazarın 'Önerilen Okuma Listesi'nde edebi bir kimlikle tanınıp tanınmadığına bakılır.

SL ve HL Arasındaki Yapısal Farklar

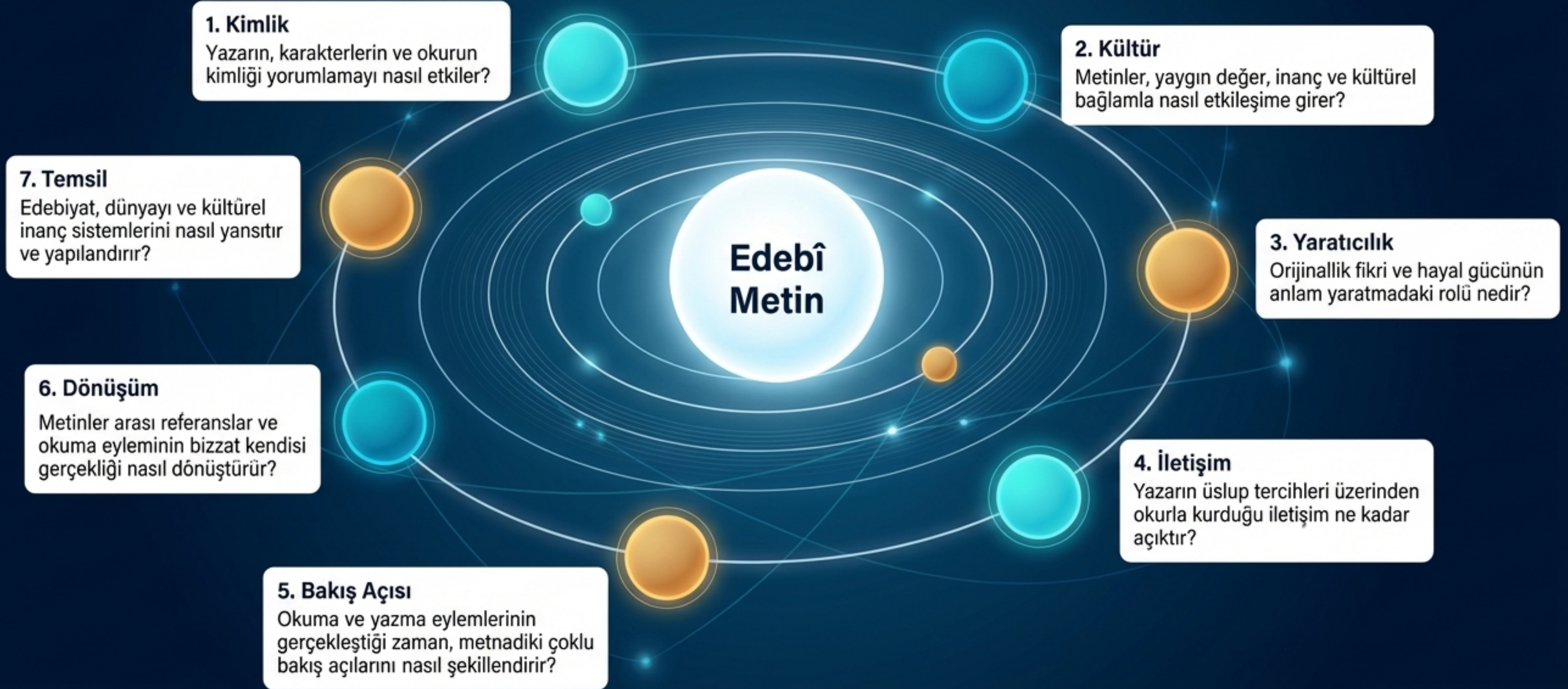
<u>Standart Seviye (SL) - 150 Saat</u>	<u>Yüksek Seviye (HL) - 240 Saat</u>
Toplam Okunan Eser 7 Eser	Toplam Okunan Eser 10 Eser
Çeviri Eser Sayısı En az 2	Çeviri Eser Sayısı En az 3
Orijinal Dilde Eser En az 3	Orijinal Dilde Eser En az 4
1. Sınav (Dış Değerlendirme) Önceden görülmemiş 1 metnin analizi	1. Sınav (Dış Değerlendirme) Önceden görülmemiş 2 metnin analizi
Yüksek Seviye Makalesi ✗ Yok	Yüksek Seviye Makalesi ✓ Var (1200-1500 kelimelik bağımsız araştırma)

Müfredatın Üç Sütunu: Keşif Alanları

Bu alanlar birbirini izleyen üniteler değil, ders boyunca sürekli iç içe geçen organik keşif yollarıdır.

Kavramsal Yörünge: İncelemeyi Şekillendiren 7 Merkezî Tema

Öğrenen Portfolyosu: Sürekli Geri Bildirim Döngüsü

Değerlendirmelerin temelini oluşturan zorunlu ve kişiselleştirilmiş laboratuvar.

Adım 1: Okuma & Keşif

Metinlere yönelik çeşitli medyalarla ilk tepkilerin, araştırmaların ve deneylerin kaydedilmesi.

Adım 2: Eleştirel Yansıtma

İnançlar, kültürel varsayımlar ve karşılaşılan zorluklar üzerine öz değerlendirme yapılması.

Adım 3: Kavramsal Bağ

Keşif alanları içindeki metinlerin, 7 temel kavramla ilişkilendirilmesi.

Adım 4: Değerlendirmeye Hazırlık

Alınan geri bildirimlerle dış ve iç değerlendirme bileşenleri (Sınavlar, Sunumlar) için materyal derlenmesi.

Doğrudan IB tarafından puanlanmaz, ancak öğrencinin değerlendirme stratejisini belirlediği ve akademik dürüstlüğü kanıtladığı en hayati kayıttır.

Ölçme ve Değerlendirme Hedefleri: Neyi Ölçüyoruz?

Seviye 3: İletişim Kurmak

Fikirleri net, mantıklı ve ikna edici şekilde iletmek; amaca ve duruma uygun tarz, üslup ve terminoloji kullanmak.

Seviye 2: Analiz Etmek ve Değerlendirmek

Dil kullanımının anlamı nasıl yarattığını, stilistik tekniklerin etkilerini ve metinlerin insani endişelere dair sunduğu perspektifleri eleştirmek.

Seviye 1: Bilmek, Anlamak ve Yorumlamak

Çeşitli metinleri, yazıldıkları bağlamları, edebi ve retorik özellikleri, metin türlerinin karakteristiklerini tanımak ve yorumlamak.

Beceriler Sınavlara Nasıl Dönüşüyor?

Bilmek, Anlamak
ve Yorumlamak

Analiz Etmek ve
Değerlendirmek

İletişim Kurmak

1. Sınav (Yol Göstermeli Analiz)

Beceri Seti: Önceden görülmemiş metinlere anında yanıt üretme, yazar tercihlerini analiz etme ve resmî dille odaklanmış bir yazı yazma.

2. Sınav (Karşılaştırmalı Makale)

Beceri Seti: Öğrenilen 2 eser arası benzerlik/farklılıkları yorumlama, değerlendirme ve odaklanmış, dengeli bir karşılaştırma makalesi çıkarma.

İç Değerlendirme (Sözlü Sunum)

Beceri Seti: Seçilen iki eserin belirli bir küresel sorunla ilişkisini analiz etme, bu eşsiz bakış açısını sözlü ve ikna edici bir şekilde sunma.

Yüksek Seviye Makalesi (Sadece HL)

Beceri Seti: Çalışılan eseri bağımsız bir soruşturma hattıyla değerlendirme, iyi alıntılanmış 1200-1500 kelimelik resmî bir akademik araştırma sunma.

Merkezî Sentez: Edebiyatın IB Ekosistemiyle Organik Bağı

1

TOK

TOK (Bilgi Kuramı) ile Sentez

Edebiyatın gerçeğin salt bir kopyası değil, bir inşa süreci olduğunu anlamak; bireysel ve yazınsal bilginin doğasını eleştirel şekilde sorgulamak.

2

CAS

CAS (Yaratıcılık, Eylem, Hizmet) ile Sentez

Metinlerdeki sorunlardan ilham alarak empati kurmak ve bunu eyleme dökmek (Örn: Küresel bir sorun için kampanya yapmak, görme engelliler için metin seslendirmek).

3

EE

EE (Uzun Makale) ile Sentez

Edebi analizi ve bağımsız düşüncüyü 4000 kelimelik akademik bir araştırmaya dökerek üniversite standartlarında çıktı üretmek.

Dil A: Edebiyat sadece kitap okumayı değil, bilginin doğasını sorgulayan ve eyleme dönüşen bir dünya vatandaşlığı laboratuvarı sunar.